

23.02.2023

Europas problemer er ikke verdens problemer

Konklusionen efter et år med krig i Ukraine er, at Europa gør klogt i at sætte fart på diskussionen om en styrket europæisk forsvars- og sikkerhedspolitik.

Skrevet af

Lykke Friis

✉ lykke@thinkeuropa.dk

Få dage før årsdagen for Vladimir Putins invasion af Ukraine var stribevis af verdens ledere samlet til den årlige sikkerhedspolitiske konference i München. Konklusionen var lige så klar, som den var paradoksalt: et år inde i krigen står Vesten mere samlet end meget længe, men vores evne til at få resten af verden til at bakke os op er for nedadgående. Fra talerstolen kunne man således høre kansler Scholz give den indiske udenrigsminister ret i, at "Europa er nødt til at vokse ud af den tankegang, at Europas problemer er verdens problemer, men at verdens problemer ikke er Europas problemer". Lignende toner, om end i et mere frustreret leje, lød fra Frankrigs præsident Emmanuel Macron: "Det slår mig, hvor meget vi har mistet tilliden fra det globale syd.

Man skulle næsten tro, at Scholz og Macron havde fået fingrene i den spritnye meningsmåling, som European Council on Foreign Relations offentliggjorde, sammen med Tænketanken Europa, onsdag. For målingen viser med al tydelighed, at meldinger om europæisk krigstræthed er overdrevne. Befolkningerne i 10 europæiske lande, inklusive Danmark, bakker i stigende grad op om, at Ukraine skal vinde krigen. De er også med på at vinke farvel til russiske fossile brændsler – selv hvis det fører til forsyningsproblemer på hjemmefronten.

I Kina og Tyrkiet er billedet imidlertid ganske anderledes. Hele 79% af kineserne og 69% af tyrkerne ser Rusland som en allieret eller partner. Tre fjerdele af kineserne, inderne og tyrkerne opfatter sågar Rusland som stærkere eller så lige stærk som før krigen. Vesten og ikke mindst USA's præsident Joe Bidens klare budskab om, at Ruslands krig er en kamp mellem demokratier og autokratier preller også af som vand på en gås. For spørger man f.eks. kineserne, ja så mener 77% af dem, af de er tættest på at bo i et "ægte demokrati". En opdelt verden mellem USA og Kina kan man også kigge i vejviseren efter. I Indien, Kina og Tyrkiet ser man ind i en fragmenteret, multipolær verden.

Nærstuderer man målingen er det en klog prioritering, at Olaf Scholz har valgt at tilbringe årsdagen i New Dehli. Vesten må simpelthen gøre mere for at række ud til verdens øvrige magter og især også forholde sig til den frustration, som præger ikke mindst de afrikanske lande. For hvor var Europa under corona-krisen, og hvordan hjælper Europa Afrika i den verserende afrikanske gældskrise? Kort sagt: Europa må på global vennejagt og tage andre landes problemer mere alvorligt. Ellers vil de næppe støtte os i kampen mod Putin – med alt hvad det indebærer af øget import af russiske brændsler til modvilje mod at støtte Rusland-kritiske resolutioner i FN.

Lige så klart er det, at sammenholdet i Europa i den grad er afhængig af USA. Nye opgørelser fra det anerkendte Kiel-institut viser, at USA på ny har overhalet EU som hoveddonor til Ukraine. P.t. kæmper EU-landene f.eks. med at stable de 65 Leopard-kampvogne på benene, som Scholz ellers lovede i slutningen af januar.

Grundlæggende er år 1 efter den 24. februar derfor også fortællingen om, at alle diskussioner om europæisk strategisk autonomi er en illusion. Medmindre Europa er 100% sikre på, at Donald Trump eller andre republikanske præsidentkandidater ikke har en kinamands chance for at vinde næste års amerikanske præsidentvalg, gør Europa klogt i også at sætte fart på diskussionen om en styrket europæisk forsvars- og sikkerhedspolitik. En vigtig lære af 2022 er trods alt, at krige igen kan bryde ud på vores kontinent. Og hvem ved om USA, uanset hvem der måtte være præsident, er klar ved telefonen, hvis ulykken skulle være ude på Balkan i 2023 eller 2024?